

Katowice, 27 listopada 2023r.

Drodzy Uczniowie!

Zapraszamy Was do udziału w konkursie pn. „Bezpieczeństwo moich dziadków” mającego na celu podniesienie bezpieczeństwa katowickich seniorów. W Polsce przyjmuje się za seniora osobę, która ukończyła 60 (kobieta) lub 65 (mężczyzna) rok życia, osiągając wiek emerytalny.

Dlaczego konkurs dotyczy osób starszych? Ponieważ jest to grupa szczególnie narażona na stanie się ofiarą przestępstw. Wielu seniorów jest ufnych, życzliwych i otwartych w stosunku do osób nieznanym, zwłaszcza kontaktujących się przez telefon, ponieważ nie posiadają dostatecznej wiedzy pozwalającej na właściwą ochronę przed współczesnymi zagrożeniami, a także dlatego, że są samotni albo nie mają z bliskimi częstego kontaktu. Katowiccy policjanci mając tą wiedzę organizują różne działania profilaktyczne skierowane do seniorów, podczas których omawiają bieżące zagrożenia oraz bezpieczne zachowania. Organizując konkurs za Waszym pośrednictwem, chcemy dotrzeć do Waszych bliskich seniorów w ochronie ich bezpieczeństwa i finansów.

W Katowicach działają oszuści, którzy przez telefon wyłudniają od osób starszych oszczędności całego życia (podobne sytuacje występują w całej Polsce). Przestępcy stosują różne metody. W 2023 roku najczęściej występujące metody to na tzw. „policjanta”, „zagrożone konto” „szczepionkę Covid” oraz „wnuczka”.

W pierwszej metodzie oszuści podszywają się za „policjanta” najczęściej z Lompy lub Centralnego Biura Śledczego Policji posługując się skrótem CBŚP, który informuje, że grupa przestępcza planuje napad na jego mieszkanie wmawiając wysokie zagrożenie utraty pieniędzy. Następnie oszust oferuje pomoc nakazując przekazać wszystkie pieniądze policjantowi do czasu zatrzymania przestępców.

W drugiej metodzie oszuści podszywają się pod „policjanta”, który informuje seniora, że jego konto bankowe oraz jego finanse są zagrożone, wypytuje w którym banku ma konto internetowe. W celu ochrony pieniędzy nakazuje wypłacić wszystkie oszczędności z banku oraz przekazać policjantowi, który przyjdzie po nie do ich domu. Jeśli senior informuje, że nie ma konta

w banku i odbiera emeryturę na poczcie to oszust przekazuje, że pieniądze które odebrał od pracownika poczty są fałszywe. W ochronie pieniędzy przyjdzie do domu policjant, aby je zabezpieczyć, jako dowód w sprawie grupy przestępczej pracowników poczty i listonosza. Pieniądze zostaną oddane po ich sprawdzeniu.

W trzeciej metodzie oszust podszywa się „pod lekarza” z oddziału zakaźnego ze szpitala w Murckach informując, że syn został przewieziony do szpitala w ciężkim stanie umierającym na Covid, może podać dwa zastrzyki, które uratują mu życie, szczepionka jest bardzo kosztowna za 70 tysięcy złotych. Może podać pierwszy zastrzyk. Po pieniądze przyjdzie notariusz.

W czwartej metodzie podszywają się za członka rodziny „wnuczka” informując, że spowodował wypadek i pilnie potrzebuje pieniędzy na opłatę kaucji, aby uniknąć więzienia. Wskazuje, że po pieniądze przyśle „zaufaną osobę”.

Oszuści bazując na starych książkach telefonicznych mają dostęp do danych personalnych i miejsca zamieszkania najstarszych mieszkańców Katowic, za pomocą których zaskakują seniorów wiedzą na ich temat. Dzwonią z numerów zastrzeżonych lub zagranicznych. Przesłupcy stosują liczne manipulacje m.in.: informując o wypadku, napadzie czy nieuczciwych pracownikach różnych instytucji oraz przedstawiając wizję utraty majątku, wzbudzają u seniorów bardzo wysokie i skrajne emocje, osłabiając ich czujność. Ponadto zakazują kontaktu z bliskimi oraz trzymają ofiarę pod kontrolą utrzymując z nią stały kontakt telefoniczny do czasu przekazania pieniędzy. Umiejętnie zadając pytania, wyciągają od seniorów informacje poufne tj. o miejscu przechowywania pieniędzy i ich sumie, hasła do kont bankowych, numery osobistych telefonów komórkowych. Senior w wysokich emocjach oddaje osobie nieznajomej wszystkie swoje oszczędności ponosząc koszty nie tylko finansowe ale również psychologiczne.

Dlatego ważne jest wyposażyć Waszych Dziadków w wiedzę – bezpieczne zachowania, aby:

1. nie odbierali telefonów, których numerów nie znają lub są zastrzeżone – warto wyposażyć bliskich w aparat z wyświetlaczem numerów telefonów;
2. mieli ograniczone zaufanie do każdego rozmówcy telefonicznego traktując go jako osobę nieznajomą - aby przejmowali kontrolę nad rozmową telefoniczną, zadawali pytania, spisali dane rozmówcy i ich numer telefonu, więcej słuchali niż mówili chroniąc w ten sposób swoje poufne dane (PESEL, numeru PIN do karty bankowej, hasła do kont bankowości Internetowej, dane bliskich). Warto ustalić z bliskimi hasło np. imię nieistniejącego wnuczka albo żeby informowali rozmówcę, że ich wnuczek jest policjantem, do którego zadzwonią aby potwierdzić uzyskane informacje;

3. nie obawiali się przerwać połączenia telefonicznego w trakcie rozmowy, aby skontaktować się z bliskimi lub Policją dzwoniąc na numer 112, w celu zweryfikowania uzyskanych informacji zwłaszcza, jeśli coś ich zaniepokoiło lub ich pieniądze są zagrożone). Ważne jest aby prawidłowo rozłączyć połączenie poprzez odłożenie słuchawki, odczekanie chwili aby emocje opadły oraz wybranie numeru telefonu do najbliższej jednostki Policji lub numer alarmowy 112.
4. nie przekazywali swoich pieniędzy nieznanemu osobie. Jeśli osoba podaje się za policjanta należy zweryfikować osobę tj. aby pokazała legitymację, spisać jej imię i nazwisko oraz w jakiej jednostce Policji pracuje, sprawdzić osobę czy wizerunek jej jest zgodny na zdjęciu następnie zadzwonić do tej jednostki Policji aby potwierdzić dane i miejsce pracy „policjanta” oraz jego czynności.

Przeznaczcie swoim Dziadkom, że Policjanci nigdy przez telefon:

- nie informują o prowadzonych działaniach,
- nie pytają o ilość posiadanych pieniędzy i miejscu ich przechowywania,
- nie proszą o przekazanie pieniędzy, które senior posiada w domu czy banku,
- nie proszą o podanie numeru klienta, hasła do konta bankowego,
- nie proszą o zaciągnięcie kredytu.

Więcej zasad bezpieczeństwa znajdziecie zapoznając się z założeniami Kampanii społecznej Komendy Głównej Policji i ich partnerów pn. #ZnamTeNumery.

Zgodnie z art. 286 Kodeksu Karnego „*Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.*

Razem możemy powstrzymać oszustów! Zachęcamy do wzięcia udziału w konkursie i wykonania pracy konkursowej tj. „Elektronicznej kartki” mającej ciekawą, kolorową grafikę w formie komiksu, zawierającej na pierwszej stronie - życzenia z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, na drugiej, trzeciej i czwartej stronie - ostrzeżenie bliskich przed oszustami oraz bezpieczne, asertywne zachowania, które pomogą Waszym Dziadkom uniknąć stania się ofiarą przestępstwa.

Jeśli Waszą pasją jest informatyka czy grafika to ten konkurs jest dla Was! Wyzwólcie swoją twórczość i kreatywność, a pomysły przelećcie na pracę konkursową.

W ramach konkursu zostanie wyłoniona zwycięska kartka, która będzie wydrukowana w ilości 1400 sztuk i przekazana uczniom katowickich szkół m.in.: do klas laureatów konkursu. Ponadto jej wersja elektroniczna zostanie przesłana do wszystkich katowickich szkół podstawowych i ponadpodstawowych, **abyście mogli ją przekazać swoim bliskim w dniu 21 i 22 stycznia 2024 roku z okazji „Dnia Babci i Dziadka” oraz porozmawiać o czyhających na nich zagrożeniach i ich bezpieczeństwie.** Jeśli ktoś z Was nie ma już swoich Dziadków, to kartkę wydrukowaną lub elektroniczną będzie mógł przekazać samotnemu seniorowi, który być może jest Waszym sąsiadem czy sąsiadką.

Przed przystąpieniem do konkursu zapoznaj się z regulaminem. Dodatkowe informacje na temat zagrożeń oraz bezpieczeństwa seniorów znajdziesz na stronie Internetowej Komendy Miejskiej Policji w Katowicach oraz na Facebooku - Policja Katowice.

Życzymy powodzenia!

Policjanci z Referatu ds. Profilaktyki Społecznej, Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Katowicach.